

SCRIPTIES

Ruth M.M. Hoogewoud-Verschoor, *Van zending tot gesprek? De laatste jaren van de Nederlandsche Vereeniging voor Israël, 1931 - 1942, en het begin van de Hervormde Raad voor Kerk en Israël, 1942 - 1945*, doctoraalscriptie Theologische Faculteit Universiteit van Amsterdam, 1982.

De studie beschrijft de laatste tien jaar (1931-1941/42) van de Nederlandsche Vereeniging voor Israël die zich van 1861 af had beijverd voor haar tweeledige doelstelling "Israël tot Christus te brengen en de Christenen op hunne roeping ten opzichte van Israël te wijzen" (zie voor de beginjaren der vereniging: H. Wielenga, *Evangelieverkondiging onder de Joden in Nederland in de eerste helft van de 19e eeuw*. Verkenning en Bezinning XV, 1981).

Na een historisch overzicht (waarin ook aandacht wordt besteed aan de zendingsvereniging Elim en de Gereformeerde Jodenzending) volgen een beschrijving van de activiteiten der vereniging, een inhoudsanalyse van het maandblad *De Hope Israëls* - met name van de artikelen van W. ten Boom, die als zendeling-predikant van 1925 tot de opheffing het gezicht der vereniging bepaalde. Ten Boom had zeer uitgesproken opvattingen over de "wereldroeping" van het joodse volk ("zendingsvolk bij uitstek"), over het anti-semitisme, het zionisme etc.

Een apart hoofdstuk is gewijd aan de soms zeer heftige reacties van joodse zijde op de christelijke zending.

Het laatste hoofdstuk handelt over de oorlogsjaren: de gedwongen opheffing (op last van de bezetter) van zowel de vereniging Elim als de Nederlandsche Vereeniging voor Israël in resp. 1941 en 1942 en het overnemen van de werkzaamheden en de werkers van beide verenigingen door de Hervormde Raad voor Kerk en Israël. Deze Raad was na enkele voorbereidende vergaderingen in januari en februari 1942 door de Synode der Nederlandse Hervormde Kerk in april 1942 ingesteld.

In de epiloog wordt nader ingegaan op de vraag of in de eerste jaren na de oorlog de Raad voor Kerk en Israël de periode van zending en evangelisatie afsloot en de weg naar gesprek en ontmoeting insloeg.

De voornaamste bronnen voor het onderzoek waren: het maandblad *De Hope Israëls*; voor de joodse reacties o.m. het *Nieuw Israëlitisch Weekblad* en het *Centraal Blad voor Israëlieten in Nederland*. Voorts archiefmateriaal uit o.a. het Gemeentearchief van Amsterdam, het Archief van de Nederlands Hervormde Kerk en het Archief van de Hervormde Raad voor Kerk en Israël.

Het adres van drs. R.M.M. Hoogewoud-Verschoor is:

Watermuntlaantje 6
1121 BK Landsmeer
telefoon 02908 - 1184